

spørgsmaalet, følges med stor Interesse ude i Befolkningen. Man spejder derude efter, hvorledes Rigsdagen vil stille sig til disse Lovforslag, og mange har med Glæde hilst Fremsættelsen af dem. Spørgsmaalet om Adgang til Jord trænger sig mere og mere frem som et Krav, som Rigsdagen ikke kan blive ved at sidde overhørig, men maa tage Stilling til. Man ønsker ude i Befolkningen at kende de forskellige Partiers Stilling til det store Jordspørgsmaal. Nu er der talt og skrevet i adskillige Aar — maaske de fleste af os har været med til at tale om det omkring paa Møderne — om, at vi skulde have Jordspørgsmaalet løst, og det er derfor ganske naturligt, at Befolkningen spejder efter, hvorledes de forskellige Partier tager paa det, naar Talen er om virkelig at naa til en Løsning deraf. Jeg tror, at det har sin store Betydning, at vi faar Klarhed over dette. Spørgsmaalet følges med Interesse af alle Samfundsklasser. Det følges af dem, der eventuelt skal afgive Jord, de store Godsbesiddere. Det følges af de mange vordende Landmænd, de unge, som staar parate til at stifte nye Hjem. Det følges af det store Tal af Landarbejdere. Og det følges endelig af mange Byboere, fordi det, som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (Mads Jensen) sagde, nødvendigvis ogsaa berører Byerne. Man kan ikke være uvidende om, hvordan Strømmen gaar fra Landet ind til Byerne, og det maa man i nogen Maade, synes jeg, se paa med Ængstelse. Det Spørgsmaal følges derfor af alle, som interesserer sig for sociale Spørgsmaal, hvorledes man skal tage et virkningsfuldt Arbejde op for at faa denne Strømning vendt, og der er mange, der forstaar, at der maa tages alvorligt fat her. Det glædede mig derfor ogsaa, at Vestres Ordfører (Bækgaard) udtalte, at hvad det gjaldt om, var, at vi tog alvorligt fat paa Spørgsmaalet, og i denne Forbindelse vilde jeg gerne sige til det konservative Folkepartis Ordfører (Døcker), at han kan være overbevist om, at fra mit Partis Side drejer det sig ikke om teoretiske Betragtninger, det gælder for os om at faa Love vedtaget, som kan føres ud i Praksis. Men jeg kan i nogen Maade forstaa det konservative Parti, naar dets Ordfører her i Tinget var inde paa noget lignende Betragtninger som dets Ordfører i Folketinget, idet han udtalte noget saadant som, at de ikke troede, at det vilde være til Gavn for Samfundet at faa oprettet Smaabrug under de nuværende Højkon-

junkturer. Naar man ikke mener, at det er til Gavn, saa kan selvfølgelig ikke Interessen og Sympatien for at faa Spørgsmaalet løst være saa stor.

I al Almindelighed vil jeg om det foreliggende Lovforslag sige, at jeg tror ikke, at man skal stille alt for store Forventninger til det. Den højtærede Kirkeminister sagde til at begynde med, at det var naturligt — og det har han jo Ret i —, at Opmærksomheden nu var henvendt paa Præstegaardsjorderne, for de egnede sig ganske godt til Udstykning til Oprettelse af Husmandsbrug. Ja, det er ganske rigtigt, men man skal, som sagt — og den højtærede Kirkeminister var i Slutningen af sit Foredrag inde paa den samme Betragtning — ikke stille for store Forventninger, thi det vil alligevel betyde saa usigeligt lidt. Men, som den højtærede Minister ogsaa sagde, det gælder selvfølgelig om, at vi faar begyndt og faar godt begyndt. Man faar det Indtryk, at der er enkelte, som tror, at hvis vi blot faar gennemført dette Lovforslag og maaske ogsaa det om Lens og Stamhusers Frigivelse, vil vi dermed have raadet Bod paa den Misère, der er til Stede. Men dette er langt fra Tilfældet. Det er oplyst — hvad vi ogsaa har haft Lejlighed til at erfare før —, at der er 925 Præstegaardsjorder, hvoraf der kan udstykkes 30 000 Tdr. Land i Løbet af 16 Aar. Men dette er kun en Draabe i Havet som Bidrag til en Afhjælpning af den Tilstand, der er forhaanden. Det er vist ogsaa rigtigt nok, at Præstegaardsjorderne ligger nogenlunde spredte, men det vil, som sagt, betyde saa usigeligt lidt. Jeg var for nylig til et Møde i Grundtvigs Hus af de provinsielle Bestyrelser for de danske Husmandsforeninger, og der stod en Mand op og sagde, at i hans Kommune var der en Præstegaardsjord, hvoraf den kunde blive 1½ Husmandsbrug, men der var i den Kommune 43 — tror jeg nok — Landarbejdere, som ventede paa at komme i Besiddelse af Jord. Dette giver et Billede af, hvor stor Trangen er, og tillige Forstaaelsen af, at Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag vil betyde grumme lidt for Løsningen af selve Jordspørgsmaalet.

Hvad Bestemmelsen i § 2 angaaende Jordloddernes Størrelse angaar, kan man vel sige, at det maa hilses med Glæde, at Størrelsen er sat op fra 6 til 7 ha. Jeg betragter det i alt Fald som en Forbedring. Saaledes som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet bemærkede, har v